

Pertaruhan dalam Lumba Haram: Faktor dan Jenis Pertaruhan

Betting in Illegal Racing: Factors and Type of Bets

Mohamad Fikrie Bin Idris

¹Nur Hafizah Binti Yusoff

Pusat Kajian Pembangunan, Sosial dan Persekitaran,
Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan,
Universiti Kebangsaan Malaysia

Correspondence: ¹nur_hafizah@ukm.edu.
A160852@siswa.ukm.edu.my

ABSTRAK

Lumba haram bukanlah isu yang baru pada masa kini. Walau bagaimanapun, telah banyak penguatkuasaan telah dilakukan tetapi isu ini masih tidak mampu diselesaikan kerana disebabkan adanya elemen pertaruhan dalam perlumbaan haram yang mana menjadi peranan kepada remaja untuk terus terlibat. Kajian ini dijalankan di kawasan Rehat dan Rawat Bagan Ajam Pulau Pinang. Terdapat beberapa faktor yang mendorong remaja terlibat dalam kegiatan ini antaranya seperti pengaruh rakan sebaya, media massa, ibu bapa dan sebagainya. Antara jenis pertaruhan yang sering digunapakai oleh remaja sekarang ialah seperti wang, motosikal dan pengiktirafan dalam kalangan mereka. Pendekatan kualitatif telah digunakan iaitu temu bual secara mendalam terhadap informan kajian serta melakukan pemerhatian tidak ikut serta telah dijalankan. Seramai tujuh orang informan telah ditemu bual untuk menjawab objektif kajian. Antara dapatan utama ialah pengaruh rakan sebaya merupakan antara faktor utama yang menyebabkan remaja ini terlibat dalam kegiatan lumba haram. Faktor lain yang turut mempengaruhi mereka ialah media massa itu sendiri yang mana gemar menunjukkan aktiviti pertaruhan dalam kegiatan lumba haram. Selain itu, dapatan kajian juga menunjukkan bahawa wang dan motosikal adalah jenis pertaruhan yang sering diamalkan dalam sesebuah perlumbaan untuk dijadikan ganjaran kepada pemenang. Ini secara tidak langsung telah menarik minat remaja untuk terlibat dalam aktiviti tersebut.

Kata kunci: *remaja, pertaruhan, lumba haram, proses pembelajaran kelompok, pengaruh persekitaran*

ABSTRACT

Illegal racing is not a new issue today. Many enforcement has been carried out but this issue still can not be solved. It is because of the existence of the beating element in an illegal race which is role for teenagers to stay engaged. The study was conducted at Rehabilitation and Treatment (RnR) Bagan Ajam, Pulau Pinang. They are several factors that encourage teenager involved in this activity such as perr influence, mass media, parent and so on. Types of betting which is often used by teenagers now like money, motorcycles and recognition among them. Qualitative approaches have been used which are in-depth interviews with informants and non-participating

observations have been conducted. A total of seven informants has interviewed to answer the objective of the study. Among the key findings is that peer influence is one of the main factors that causes the teenager to engage in illegal racing activities. Other factors that effect them are the mass media which likes to show betting activity in illegal racaing. In addition, research findings also show that money and motorcycle are the type of bet that is often practiced in a race to reward the winner. This has indirectly attracted teenagers to engage in this activities.

Keywords: teenagers, betting, illegal racing, environmental impact, group learning processes

1. Pengenalan

Perlumbaan motosikal haram adalah salah satu masalah sosial yang paling tinggi penglibatan remaja dalam kegiatan ini. Menurut statistik yang dikeluarkan oleh Jabatan Keselamatan Jalan Raya Malaysia (JKJR, 2018) sebanyak 2094 kes kematian telah dicatatkan pada bulan Januari hingga Jun 2017 yang melibatkan motosikal dan purata umur yang paling tinggi dicatatkan adalah diantara umur 16 tahun hingga 25 tahun. Berdasarkan statistik ini separuh daripada kes kematian melibatkan motosikal ini adalah disebabkan oleh perlumbaan haram. Angka ini amat membimbangkan kepada masyarakat kerana ianya melibatkan remaja di Malaysia. Dalam tempoh lapan bulan pertama tahun 2015, Polis Diraja Malaysia (PDRM, 2015) Negeri Pahang telah mengeluarkan sebanyak 16,662 saman yang melibatkan pelbagai kesalahan dalam aktiviti lumba motosikal haram.

Elemen pertaruhan telah diterapkan dalam kegiatan lumba motosikal haram dan secara tidak langsung telah menarik minat ramai remaja untuk menjadi seorang 'mat rempit'. Menurut Rokiah, Muhamad Fuaz dan Mohamad Fauzi (2011), mat rempit merupakan individu atau sekumpulan individu yang bermotosikal dan mereka terlibat dengan kegiatan lumba haram dan lebih banyak terdiri daripada golongan remaja khususnya lelaki yang berumur 15 hingga 28 tahun dan majoritinya berbangsa Melayu, Mereka ini bukan sahaja melakukan aktiviti lumba haram malah memaparkan aksi-aksi yang merbahaya dengan menggunakan motosikal yang telah diubahsuai secara haram. Aktiviti mat rempit ini adalah salah satu kesalahan yang melanggar undang-undang di Malaysia dibawah akta seksyen 42 Akta Pengakutan Jalan (APJ) 1987 (Akta 333) Pindaan 1999.

Aktiviti lumba haram ini bukan sahaja dijalankan untuk mendapat keseronokan malah ada kes yang dilaporkan lumba haram ini telah dirancang dan mempunyai pertaruhannya yang tersendiri. Antara jenis pertaruhan yang sering dijalankan ialah wang, motosikal, wanita dan sebagainya. Ini telah menggalakan lagi remaja untuk terlibat dalam kegiatan lumba haram tersebut. Menurut Utusan Online (28 Julai 2018), kemenangan dalam perlumbaan menjadi kepuasaan kepada pemenang dan nilai pertaruhan adalah tidak menentu ianya ditentukan oleh 'kepala' yang menganjurkan perlumbaan tersebut. Oleh itu tidak hairanlah jika dilihat ramai remaja berminat menjadi mat rempit kerana risiko serta kemenangan yang dicapai sebenarnya memberikan kepuasan dan keseronokan kepada mereka yang menyertai lumba haram.

Pertaruhan boleh dinyatakan sebagai suatu perkara dalam perjudian yang melibatkan wang, harta benda atau sesuatu yang mempunyai nilai material (Daniel Sed 2011). Ianya berasaskan permainan yang melibatkan beberapa pihak untuk menguruskan aktiviti ini supaya pemenang akan mendapat imbuhan yang dipertaruhkan. Pertaruhan ini adalah haram terhadap manusia kerana mempunyai kesan yang negatif. Antaranya ialah keruntuhan moral seseorang individu dan pengabaian tanggungjawab terhadap sesuatu perkara. Keadaan ini kerana seseorang

individu yang terlibat dalam pertarungan ini akan melakukan apa sahaja untuk membolehkan dirinya bertaruh seperti mencuri dan sebagainya. Hal ini secara tidak langsung akan menyebabkan masalah sosial meningkat terutamanya dalam kalangan remaja. Pertaruhan dalam aktiviti lumba haram ini banyak melibatkan remaja yang mana nilai pertaruhannya akan ditentukan oleh seseorang individu sebelum hari kejadian. Oleh itu, pelumba-pelumba ini akan mencari jalan untuk mendapatkan nilai pertarungan tersebut supaya mereka dapat menempatkan diri dalam pertandingan haram tersebut. Keadaan ini kerana mereka yang terlibat dalam aktiviti pertarungan ini boleh dikenakan tindakan undang-undang di bawah akta pertarungan.

Lumba haram boleh ditakrifkan sebagai satu perlumbaan bermotor yang berlaku di atas jalan raya tanpa kebenaran daripada pihak berkuasa. Lumba haram sering diadakan di kawasan bandar, luar bandar atau kawasan perindustrian tanpa mengira keadaan trafik, tetapi kebiasaannya dilakukan pada waktu tengah malam semasa aliran trafik telah berkurangan. Kegiatan lumba haram adalah sesuatu perkara yang menyalahi undang-undang jalan raya kerana membahayakan nyawa pengguna jalan raya yang lain serta nyawa pelumba itu sendiri. Biasanya mereka yang ditangkap kerana terlibat dengan lumba haram ini akan disiasat berdasarkan Seksyen 42 Akta Pengangkutan Jalan Raya 1987 jika disabit kesalahan boleh dijatuhi hukuman penjara tidak lebih lima tahun atau denda tidak kurang RM15,000 atau kedua-duanya sekali. Bagi kesalahan kali kedua, denda akan dikenakan sehingga tidak melebihi RM20,000 dan penjara tidak melebihi 10 tahun. Kebanyakan daripada perlumbaan haram yang diadakan di Malaysia adalah melibatkan motosikal dan kereta. Kenderaan yang terlibat dalam perlumbaan haram akan diubahsuai sehingga mencapai kelajuan yang paling maksimum iaitu melebihi 160 KM/J. Kajian pengkaji adalah untuk melihat aktiviti lumba haram yang melibatkan motosikal daripada pelbagai jenis dan spesifikasi mengikut pengatur pertandingan tersebut. Keadaan ini kerana dikawasan kajian pengkaji remaja yang terlibat dalam lumba haram ini akan berkumpul mengikut kumpulan masing-masing untuk memudahkan mereka mengenali antara satu sama lain. Oleh itu, aktiviti lumba haram ini masih aktif dijalankan dikawasan kajian yang terlibat remaja terutamanya remaja melayu.

2. Sorotan Karya Lepas

2.1 Faktor Lumba Haram

Mat Rempit dan Gejala Lumba Haram di Malaysia (2008) oleh Rozmi Ismail. Kajian ini adalah untuk melihat trend perlumbaan haram yang dikaitkan oleh pembolehubah demografi seperti siapa terlibat, kekerapan keterlibatan, bila, bagaimana dan berapa ramai yang terlibat. Selain itu kajian ini juga bertujuan melihat perkaitan antara keterlibatan perlumbaan dengan personaliti-personaliti tertentu. Kajian ini telah memperlihatkan bahawa terdapat beberapa faktor yang mendorong remaja terjebak dalam perlumbaan motosikal. Faktor-faktor itu dibahagikan kepada dua aspek iaitu psikologikal dan sosiologikal. Faktor psikologikal adalah self-esteem dan aspek personaliti seperti Ekstroversi dan Neurotisisme, sementara faktor sosiologikal merupakan pengaruh media dan desakan rakan sebaya. Kesemua faktor ini didapati berhubung secara positif dengan penyertaan diri remaja dalam perlumbaan motosikal haram.

Kajian seterusnya Emelda Mohd Hamid (2014) memfokus kepada persoalan latarbelakang sosio-psikologi Mat Rempit dan memahami faktor-faktor sosial dan psikologi menyumbang kepada fenomena ini di kalangan golongan belia. Pengumpulan data menggunakan kaedah Perbincangan Kumpulan Berfokus yang melibatkan dua kumpulan Mat Rempit yang

aktif dalam perlumbaan haram di Lembah Klang. Seramai 13 orang informan Mat Rempit telah dipilih. Objektif Perbincangan Kumpulan Berfokus ini adalah untuk memperolehi maklumat awal berkaitan aspek demografik, soisal dan psikologi Mat Rempit. Dapatan kajian menunjukkan bahawa faktor keluarga dan rakan sebaya merupakan faktor utama yang menyumbang kepada masalah Mat Rempit di kalangan belia di Malaysia. Perubahan nilai dalam corak asuhan keluarga hari ini di mana ibu bapa tidak lagi memainkan peranan utama dalam mencorak kehidupan anak-anak turut menjadi faktor yang mendorong berlakunya masalah ini. Kepincangan dalam institusi keluarga mendorong golongan belia ini mencari keseronokan bersama rakan sebaya. Rakan sebaya yang lebih memahami, menerima diri seadanya dan mempunyai pemikiran yang sama menjadikan individu ini lebih dihargai dan berasa tidak tersisih. Ini menyebabkan individu ini lebih selesa untuk berkongsi masalah dan pandangan dengan rakan sebaya berbanding ibubapa.

Kajian yang seterusnya adalah berkaitan dengan penglibatan belia dalam fenomena mat rempit yang ditulis oleh Mohd Mursyid, Ismi Arif, dan Turiman (2011). Kajian ini menerokai punca berlakunya fenomena rempit dalam kalangan belia dengan menjawab beberapa persoalan kajian. Dengan menggunakan pendekatan kajian kes fenomenologi, penerokaan empirikal ini menganalisis fenomena Rempit bagi mentransformasikannya kepada satu peluang dalam praktis pembangunan belia. Pendekatan yang dikemukakan tersebut adalah diperlukan bagi menangani permasalahan ini dari terus berlarutan. Aktiviti khusus kepada Mat Rempit yang berorientasikan kepada aktiviti berkumpul bersama-sama masyarakat yang mampu untuk menarik golongan belia lain untuk turut sama terlibat, sekaligus dapat mengurangkan aktiviti belia yang tidak berfaedah. Sekiranya tidak ditangani secara berkesan, masalah ini akan berterusan kerana aktiviti ini mempunyai pengikut baru di kalangan pelapis muda seterusnya. Sekiranya pendekatan yang bersesuaian kepada golongan ini dapat dilaksanakan, secara tidak langsung golongan belia dapat menghindari gejala sosial dan aktiviti yang tidak berfaedah, sekaligus mencerminkan pontensi belia sebagai rakan utama yang memacu kemajuan negara pada masa hadapan.

Seterusnya ialah kajian berkaitan keterlibatan remaja dalam lumba haram di daerah Larut dan Matang, Perak yang ditulis oleh Mohd Arif Yahya (2011). Kajian ini berkaitan lumba haram di daerah Larut dan Matang dan faktor-faktor remaja terlibat di dalam aktiviti perlumbaan haram ini menjadi fokus kajian. Seramai 42 orang remaja telah dijadikan sampel kajian. Melihat dari sudut kecenderungan remaja terlibat dalam aktiviti sosial ianya dikesan mempunyai dua daya tolak iaitu faktor dalaman dari segi kekurangan iman, kurang aktiviti sosial pengisian anasir yang bertentangan dengan syariat. Selain itu, dari segi faktor luaran ialah dikaitkan dengan ibubapa yang sibuk bekerja kawan yang negatif dan paparan media yang negatif. Kajian ini juga mendapati adanya kaitan antara remaja lumba haram dengan aktiviti jenayah yang lain. Penglibatan remaja lumba haram dikaitkan dengan aktiviti jenayah didapati berada ditahap yang sederhana, namun realitinya ia semakin bergerak laju ke arah yang lebih membimbangkan. Berdasarkan pemerhatian dan temubual, didapati jenayah yang dilakukan bermusim seperti malam perayaan, sambutan kemerdekaan dan sambutan tahun baru. Dari sudut punca remaja terlibat ialah didikan di sekolah lebih menekankan aspek pengetahuan dan pencapaian akademik berbanding soal didikan. Ibubapa pula kurang menekankan aspek keagamaan di dalam rumah, malah media massa turut menggalakkan remaja jauh dari agama dan kawan terdekat sebagai faktor pendorong remaja bertingkahtaku negatif. Faktor-faktor ini merupakan berlakunya masalah remaja dalam kegiatan lumba haram di kawasan kajian tersebut.

Seterusnya ialah kajian yang dilakukan Zalmizy Hussin (2013) bertujuan untuk melihat faktor-faktor yang mempengaruhi “Mat Rempit” terlibat dalam tingkah laku agresif di Pulau

Pinang. Seramai 25 orang responden telah dipilih untuk dijadikan sampel kajian. Terdapat empat persoalan kajian telah diutarakan iaitu faktor diri sendiri, keluarga, pengaruh rakan sebaya dan kurang penghayatan dan didikan agama. Oleh itu, daripada hasil temubual yang dijalankan, pengkaji dapat melihat faktor diri sendiri dan pengaruh rakan sebaya paling mempengaruhi responden terlibat dalam tingkah laku agresif berbanding faktor keluarga dan kurangnya penghayatan dan didikan agama. Oleh hal yang demikian, keadaan ini jelas menunjukkan bahawa pengaruh rakan sebaya adalah kuat untuk membolehkan seseorang individu itu melakukan sesuatu sama ada baik atau buruk.

2.2 Kesan Lumba Haram

Kajian seterusnya ialah yang dilakukan oleh Muhd Fuad, Rokiah dan Mohamad Fauzi (2009) adalah berkaitan dengan aktiviti kumpulan Mat Rempit dalam kalangan sesetengah remaja dan belia di Malaysia boleh dikaitkan dengan kesan sosiobudaya proses perubahan sosial yang berlaku dalam masyarakat. Sub-budaya Mat Rempit diteliti dari segi bahasa dalam percakapan atau perbualan, norma dan nilai yang dipegang serta diamalkan dalam kalangan ahli kumpulan Mat Rempit. Kajian ini bertujuan memperihai aktiviti kumpulan dan mengenal pasti elemen-elemen khusus dalam sub-budaya kumpulan Mat Rempit. Responden terdiri daripada 45 orang Mat Rempit di Kuala Lumpur yang berusia antara 17 hingga 26 tahun. Dalam usaha menggumpul data primer, kajian yang bersifat kualitatif ini telah memanfaatkan metod temubual secara mendalam dan juga pemerhatian.

Hasil kajian mendapati bahawa aktiviti kumpulan Mat Rempit bukan sahaja tertumpu kepada lumba haram, tetapi beberapa aktiviti lain yang dianggap umum sebagai negatif. Sub-budaya Mat Rempit terbentuk dan dikekalkan melalui proses pembelajaran dalam kalangan ahli kumpulan. Aktiviti dan sub-budaya Mat Rempit yang bercirikan elemen-elemen *counterculture* merupakan salah satu kesan sosiobudaya proses transformasi sosial yang dilalui sesetengah remaja dan belia di Malaysia. Kesimpulannya, pada sub-budaya Mat Rempit dapat dilihat ekspresi unsur-unsur seperti kebebasan, identiti, autonomi, keseronokan, keterampilan dan kreativiti.

3. Metodologi Kajian

Pengkaji telah menggunakan pendekatan kajian kualitatif terhadap remaja yang terlibat dalam pertaruhan untuk aktiviti lumba haram di RnR Bagan Ajam, Pulau Pinang.

3.1 Kaedah mengumpul data

Kajian ini dijalankan dengan menggunakan kaedah kualitatif. Kaedah ini merupakan satu kajian penyelidikan dimana pengkaji akan bergantung kepada pandangan informan, menanyakan soalan yang luas dan umum, mengumpul data dalam bentuk teks, menjelaskan dan menganalisis perkataan-perkataan tersebut mengikut tema kajian (Rashidah 2015). Pengkaji juga akan menjalankan pemerhatian tidak ikut serta untuk melihat keadaan dunia lumba haram dari segi faktor remaja terlibat dan jenis pertaruhan yang digunakan dalam perlumbaan. Pengkaji memilih kaedah ini kerana kaedah ini dapat membantu pengkaji untuk memahami dengan lebih terperinci pengalaman dan pandangan daripada informan. Kaedah temubual secara mendalam yang digunakan oleh pengkaji bersifat fleksibel dengan memberi kebebasan kepada informan

menentukan masa dan tempat yang sesuai supaya temubual dapat dijalankan dengan lebih efisien.

3.2 Kaedah Pemilihan Informan

Seramai tujuh orang informan telah ditemubual dalam kajian ini untuk mendapatkan maklumat dengan lebih terperinci. Informan ini terdiri daripada remaja Melayu yang berumur daripada 15 hingga 25 tahun. Ciri-ciri kaedah kualitatif ialah seperti memberikan penekanan kepada kualiti (subjektif), sampel yang dipilih adalah berdasarkan persampelan bertujuan atau *purposive sampling* dan analisis data adalah secara induktif (Syahremie 2016). Kaedah ini digunakan kerana informan yang dipilih adalah dari kalangan remaja yang masih aktif terlibat dalam lumba haram dan pertaruhan supaya bersesuaian dengan fokus kajian. Pengkaji juga telah menemubual seorang bekas pelumba haram dan bekas pengatur pertaruhan ini bagi mendapat maklumat tentang senario kegiatan lumba haram dan pertaruhan di kawasan kajian. Beliau merupakan *key-informant* kajian pengkaji yang telah memainkan peranan dengan mengenalkan pengkaji kepada informan-informan yang bersesuaian.

3.3 Kaedah Memproses dan Menganalisis Data

Menganalisis data merupakan langkah yang paling penting yang perlu diberikan penekanan kepada pengkaji dalam usaha untuk mempersembahkan kajian. Setelah pengkaji berjaya mengumpulkan data menggunakan pendekatan kualitatif, pengkaji menganalisis data yang diperoleh dan mempersembahkannya dalam bentuk deskriptif (Sabitha 2006). Kaedah deskriptif ini adalah cara untuk menghurai dan menjelaskan data-data yang diperoleh serta menyusun data mengikut tema-tema yang telah ditentukan hasil daripada data yang diperoleh. Dalam menganalisis data, pengkaji berperanan untuk menentukan dan memberi makna pada setiap perkara. Data telah dianalisis berdasarkan maklumat yang diperoleh sebelum membuat kesimpulan bagi maklumat tersebut. Kemudian data-data tersebut akan disusun mengikut objektif-objektif kajian.

4. Analisis dan Perbincangan

4.1 Profil Informan

Seramai tujuh orang informan telah ditemubual secara mendalam bagi menjawab objektif kajian iaitu faktor remaja terlibat dalam lumba haram dan jenis pertaruhan yang sering digunakan dalam aktiviti lumba haram. Kesemua informan mempunyai latar belakang yang berlainan tetapi bersatu kerana mempunyai matlamat yang sama iaitu terlibat dalam aktiviti lumba motosikal haram. Daripada tujuh orang informan ini seramai tiga informan iaitu informan A, C dan E belum menamatkan pengajian di sekolah menengah, manakala informan B, D, F dan G telah menamatkan persekolahan. Kesemua informan ini adalah berumur 15 hingga 25 tahun dan mempunyai jenis motosikal yang berlainan. Antara jenis motosikal yang digunakan ialah seperti Yamaha 135 LC, Yamaha RXZ, Honda Ex5, Yamaha Y15, Yamaha 125ZR, Honda Wave 125 dan Kawasaki RR. Kesemua mereka ini terlibat dalam pelbagai jenis pertaruhan lumba haram yang sering diadakan dikawasan Bagan Ajam terutamanya pada cuti hujung minggu. Informan E, F dan G bukanlah berasal daripada kawasan setempat tetapi mereka berasal dari Kedah iaitu sekitar Bandar Baharu dan Serdang yang mana sanggup menempuh perjalanan selama 30 ke 40 minit untuk sampai ke kawasan perlumbaan. Manakala informan yang lain adalah dari kawasan

sekitar Bagan Ajam sahaja. Mereka ini sering ke kawasan tersebut pada hujung minggu kerana pada waktu ini pelbagai jenis perlumbaan motosikal akan diadakan. Waktu mereka mula berkumpul adalah sekitar pukul 10 malam sehingga jam 4 pagi. Kebiasaanya waktu kemuncak aktiviti haram ini adalah pada pukul 1 pagi kerana keadaan jalan pada masa itu lebih lengang dan sunyi. Ini menambahkan lagi kerancakkan untuk mereka berlumba pada waktu tersebut.

4.2 Faktor Remaja terlibat dalam Lumba Haram

Terdapat dua jenis faktor yang menyebabkan remaja ini terlibat dalam aktiviti lumba haram iaitu faktor dalaman dan faktor luaran. Berdasarkan temubual yang dijalankan ke atas informan, pengkaji dapat menyatakan faktor luaran iaitu pengaruh rakan sebaya merupakan faktor utama remaja terlibat dalam lumba haram. Seterusnya, seramai lima orang informan daripada tujuh orang ini menyatakan bahawa mereka terlibat dalam aktiviti lumba haram ini adalah atas minat dalam diri sendiri. Hal ini kerana pada usia yang muda ini motosikal adalah salah satu alat pengangkutan yang digunapakai oleh mereka pada setiap hari terutamanya untuk ke sekolah. Ini telah menyebabkan mereka cenderung untuk terlibat dalam aktiviti lumba haram. Perkara ini kerana setiap remaja mahukan jentera atau motosikal mereka mempunyai keupayaan yang tinggi berbanding dengan rakan yang lain supaya mereka akan lebih dikagumi dalam kalangan kelompok mereka. Selain itu, kemahiran untuk meningkatkan keupayaan jentera yang ada dalam diri seseorang remaja itu sendiri juga memainkan peranan yang menyebabkan remaja ini terlibat dalam kegiatan lumba haram. Hal ini diakui oleh salah seorang informan yang ditemubual oleh pengkaji. Beliau mempunyai kemahiran yang agak tinggi hasil daripada pembelajarannya dengan rakannya sendiri.

Beliau boleh menaiktaraf jenteranya iaitu jenis Honda EX5 yang pada asalnya hanya berkelajuan 100km/j sehingga dapat mencapai kelajuan maksimum 170km/j. Jika kelajuan maksimum tersebut dapat dicapai ianya akan memberikan kepuasan yang tinggi kepada dirinya sendiri. Kebiasaanya jentera yang telah diubahsuai olehnya akan diuji dengan jentera yang mempunyai cc yang lebih tinggi supaya tahap kelajuannya dapat diukur dengan lebih baik. Keadaan ini jelas menunjukkan bahawa minat yang mendalam pada diri seseorang remaja itu menjadi faktor dan pendorong kepada mereka untuk terlibat dalam aktiviti lumba haram ini. Selain itu, tahap pendidikan yang rendah iaitu tidak menghabiskan persekolahan di peringkat menengah juga merupakan faktor yang menyebabkan remaja ini mudah terlibat dalam kegiatan lumba motosikal haram ini. Hal ini kerana setelah pengkaji bertanyakan dengan lebih terperinci pada informan, tiga orang informan mengakui bahawa mereka tidak menghabiskan persekolahan telah menyebabkan mereka mudah terpengaruh dengan keadaan sekeliling. Keadaan ini kerana salah seorang daripada tiga orang informan tersebut, iaitu informan B telah memberitahu kepada pengkaji bahawa setelah berhenti daripada meneruskan persekolah beliau telah bercampur dengan remaja yang umurnya lebih lanjut berbanding dengan dirinya dan mereka itu adalah sekumpulan golongan mat rempit yang bergiat aktif dalam perlumbaan haram di kawasan kajian pengkaji.

Informan tersebut pada mulanya hanya mengikuti kumpulan tersebut dengan hanya sebagai pembonceng tetapi lama kelamaan minatnya untuk turut serta berlumba timbul dalam dirinya dan menyebabkan beliau tidak berfikir panjang dengan menggunakan motosikal milik bapanya untuk berlumba pada hujung minggu jika bapa berkerja diluar kawasan apada masa tersebut. Perkara ini secara terang menunjukkan bahawa seseorang remaja itu mudah untuk terpengaruh dengan keadaan sekelilingnya jika tidak mempunyai tahap pendidikan yang tinggi

kerana tidak dapat berfikir dengan lebih jelas tentang akibat yang bakal dihadapi pada masa akan datang. Tahap pendidikan yang tinggi dan baik adalah penting bagi memastikan golongan remaja ini tidak mudah terpengaruh dengan aktiviti yang tidak bermoral. Walau bagaimanapun, informan G memberitahu kepada pengkaji bahawa beliau terlibat dalam gejala lumba haram ini adalah kerana untuk keseronokan sahaja walaupun beliau telah berjaya menghabiskan zaman persekolan tetapi tetap terlibat. Hal ini kerana pada pandangan beliau dengan beraksi di atas jalan raya ini akan memberikan ketenangan yang tersendiri kepadanya sehingga beliau memberitahu bahawa hanya yang pernah terlibat sahaja tahu akan nikmatnya berlumba itu. Beliau juga pernah melihat kemalangan yang melibatkan kawannya sendiri di depan mata yang hampir meninggal akibat daripada berlumba tetapi ianya tidak menjadi penghalang untuk beliau terus aktif melibatkan diri.

'..... aku lumba ni bukan apa dok kilang qeja banyak tekanan aku cara nak lepas macam ni la haaaaaa'.

Kenyataan ini jelas menunjukkan bahawa baginya dengan berlumba ini dapat menghilangkan segala tekanan yang dihadapi semasa waktu bekerja. Beliau merupakan seorang operator kilang di salah sebuah kilang sekitar kawasan Perindustrian Hi-Tech. Baginya tekanan yang ada dalam dirinya akan dilepaskan ketika berlumba. Kalah atau menang dalam perlumbaan itu tetap akan memberikan kepuasan yang berganda dalam diri. Di sini pengkaji dapat lihat setiap manusia mempunyai caranya yang tersendiri untuk melepaskan tekanan dalam diri sama ada dengan cara yang betul mahupun sebaliknya. Biarpun pernah ditahan dalam operasi yang dijalankan oleh pihak berkuasa tetapi beliau tidak pernah berasa insaf untuk melakukan perbuatannya itu. Setelah penelitian dibuat berdasarkan jawapan daripada informan, pengkaji boleh menyatakan bahawa terdapat faktor dalaman lain yang menjadi punca remaja ini terlibat dalam aktiviti lumba haram iaitu kurangnya didikan agama dalam diri mereka. Perkara ini kerana kebanyakan informan pengkaji tidak mendapat didikan agama yang secukupnya sehingga mereka tidak dapat membezakan sesuatu yang baik mahupun buruk. Hal ini kerana menurut ajaran Islam melakukan perbuatan yang sia-sia ini amat ditegah dalam Islam kerana akan memudaratkan diri pada kemudian hari. Ajaran agama yang secukupnya adalah penting untuk setiap manusia terutamanya kepada golongan remaja ini kerana dunia yang makin membangun dan moden ini amat mudah untuk seseorang itu untuk terjebak dalam aktiviti yang tidak berfaedah.

Selain itu, hasil daripada temubual yang pengkaji lakukan. Terdapat juga faktor luaran yang memainkan peranan untuk menjadi pendorong kepada keterlibatan golongan remaja terutamanya informan pengkaji terlibat dalam lumba haram. Pengaruh rakan sebaya boleh dikelaskan sebagai faktor luaran yang paling kuat untuk menyebabkan remaja ini terlibat dalam lumba haram. Hal ini kerana berdasarkan kenyataan yang diberikan oleh informan kajian, pengkaji boleh katakan kesemua informan memberikan jawapan yang sama iaitu mengikut kawan pada mulanya dan lama kelamaan bergiat aktif dalam lumba haram. Faktor ini jelas menunjukkan bahawa pengaruh rakan yang kuat menjadi penyumbang yang besar seseorang itu untuk melakukan sesuatu. Berdasarkan informan pengkaji, beliau menyatakan bahawa rakan-rakannya yang banyak memperkenalkan kepadanya tentang aktiviti lumba haram ini.

'...aku bukan apa depa ajak kalau tak ikot satgi dok kata macam-macam bapak la pondan la takut apa semua laa haa tu aku ikot jugak la kawan-kawan kan...'.

Jika tidak mengikuti mereka, kawan-kawannya akan mencemooh dengan kata-kata yang tidak baik seperti 'pondan', 'penakut', 'tidak jantan' dan sebagainya. Tekanan yang diberikan kepada beliau telah menyebabkannya tidak lagi dapat menghindari diri daripada terlibat dengan lumba haram. Susuk tubuh badannya yang kecil juga telah memainkan peranan untuk menjadikannya sebagai pelumba haram kerana motosikal yang dibawanya akan lebih ringan. Keadaan ini telah menyebabkan beliau telah terpengaruh dengan rakan-rakannya yang mana kelompok mereka ini terdiri daripada umur yang sebaya dan yang lebih tua. Beliau menyatakan kebiasaan pengaruh ini datangnya daripada mereka yang lebih tua dan mempunyai pengalaman yang banyak dalam kegiatan lumba haram.

Informan lain juga ada menyatakan bahawa faktor mereka terlibat dalam lumba haram adalah kurangnya perhatian ibu bapa. Faktor ini pengkaji gelarkan juga sebagai faktor luaran. Kesibukan ibubapa bekerja telah menyebabkan para remaja ini berasa tidak dipedulikan dan bebas untuk melakukan apa sahaja tanpa halangan. Perkara ini dibuktikan oleh seorang informan yang mana merupakan anak tunggal dalam keluarganya. Beliau berkata ibubapanya yang sering bekerja di luar kawasan telah menyebabkan perhatian kepadanya menjadi terbatas dan beliau banyak menghabiskan masa seharian bersama rakan-rakan. Ibubapanya yang lebih mementingkan pekerjaan mereka telah menyebabkan beliau berasa disisih dan mula berasa selesa terlibat dalam lumba haram kerana di situ beliau akan mendapat kawan yang lebih ramai yang mempunyai pelbagai jenis latar belakang yang baik mahupun tidak. Beliau mula terlibat secara aktif setelah ibubapanya membelikan sebuah motosikal Kawasaki RR kepadanya dengan alasan mudah untuknya bergerak dari satu tempat ke tempat yang lain. Permintaan yang sering ditunaikan oleh ibu bapanya juga mempengaruhi diri beliau untuk terlibat dalam lumba haram. Di sini pengkaji dapat melihat bahawa kesibukan ibu bapa bekerja sehingga mengabaikan tanggungjawab kepada anak mereka telah memberikan impak yang negatif kepada pembesaran seseorang individu itu. Oleh itu, sesibuk manapun ibubapa itu, mereka haruslah mengawasi tingkah laku anak-anak mereka supaya tidak melakukan perkara yang tidak baik. Hal ini memberikan gambaran awal yang jelas kepada pengkaji bahawa pengabaian ibu bapa terhadap anak mereka akan memberikan kesan yang negatif. Perkara ini telah terbukti dengan kenyataan yang diberikan oleh informan kepada pengkaji. Hal seperti ini tidak sepatutnya berlaku pada masa sekarang. Sebagai ibubapa mereka seharusnya menghargai anak mereka supaya menjadi insan yang berguna kepada masyarakat pada masa hadapan.

Seterusnya, informan juga memberitahu kepada pengkaji bahawa media massa juga menjadi sumber inspirasi kepada mereka untuk lebih berani berlumba secara haram di jalan raya. Menurut informan kajian, inspirasi ini tercetus apabila kebanyakan di media massa sekarang memaparkan filem atau drama yang berunsur lumba haram. Antara filem yang telah memberikan impak yang kuat dalam diri informan untuk terlibat dalam lumba haram ialah filem 'Remp-it' yang mana banyak menayangkan adegan perlumbaan haram dan aksi-aksi yang berbahaya. Ini secara langsung telah menarik minat remaja untuk meniru aksi-aksi tersebut. Umum mengetahui bahawa media massa ini amat mempengaruhi seseorang itu untuk melakukan sesuatu. Ianya telah diakui sendiri oleh informan pengkaji apabila beliau menyatakan bahawa pada permulaan terlibat dalam lumba haram hanya belajar meniru aksi-aksi berbahaya ini daripada apa yang dilihatnya di dalam televisyen sebelum mempunyai keyakinan untuk melakukan pelbagai aksi lagi. Perkara ini jelas menunjukkan bahawa media massa juga memainkan peranan dalam membentuk sahsiah seseorang individu itu. Oleh itu, pihak yang terlibat hendaklah sentiasa menapis sesuatu perkara sebelum menyiarkannya kepada umum supaya golongan remaja pada masa sekarang tidak

mudah terpengaruh. Pihak penyiaran tidak seharusnya hanya memikirkan keuntungan tetapi hendaklah juga berusaha untuk melahirkan masyarakat yang sihat dan harmoni bagi menjamin kesejahteraan negara kelak.

Ganjaran yang diperoleh daripada aktiviti lumba haram ini juga menjadi penyuntik semangat kepada golongan remaja untuk terlibat. Keadaan ini kerana dalam sesuatu perlumbaan yang diatur kerap kali adalah nilai yang ditawarkan supaya dapat menarik perhatian golongan remaja menyertainya. Informan memberitahu pengkaji bahawa ganjaran yang ditawarkan merupakan seolah-olah gaji kepada mereka yang berlumba. Ini secara tidak langsung telah menaikkan semangat para remaja ini untuk terus berlumba. Informan A telah memberitahu kepada pengkaji yang beliau pernah mendapat RM 200 setelah memenangi sebuah perlumbaan. Perkara ini secara tidak langsung telah memberi rangsangan kepada beliau untuk terus berlumba.

Menurut informan C pengkaji, beliau dengan beraninya memberitahu pengkaji bahawa beliau berlumba adalah untuk mendapatkan bekalan dadah iaitu ganja. Kesempitan hidup dan tidak mempunyai pekerjaan telah menyebabkan beliau mengambil jalan mudah untuk berlumba mewakili sesebuah kumpulan dengan ganjaran mendapat bekalan jika memenangi perlumbaan tersebut. Ini merupakan lagi salah satu perkara yang amat tidak baik yang terjadi dalam masyarakat muda negara kita. Ketagihan menghisap dadah telah mengubah pemikiran anak muda kita yang mana tidak lagi berfikir panjang dan sanggup melakukan apa sahaja untuk mendapatkan bekalan. Walaupun pernah ditahan oleh pihak berkuasa tetapi beliau tetap melakukan perkara tersebut. Di sini kita lihat longgarnya penguatkuasaan daripada pihak berwajib yang mana hanya melakukan tugas setelah menerima laporan daripada orang awam tetapi bukannya untuk membasmi masalah ini daripada terus berleluasa. Walau bagaimanapun, segelintir remaja yang digelar mat rempit ini tidak pernah mengenal erti menyesal walaupun berkali-kali ditahan menyebabkan penguatkuasaan tidak dapat dilaksanakan dengan baik. Hal ini diakui sendiri oleh salah seorang informan kajian yang mana beliau menyatakan sikap individu itu sendiri yang menyebabkan masalah ini sukar untuk dibendung.

4.3 *Jenis pertaruhan dalam lumba haram*

Perlumbaan motosikal haram di kawasan kajian pengkaji menjadi lebih menarik apabila ianya melibatkan pertaruhan sama ada berbentuk material atau bukan material. Pertaruhan ini telah menaikkan lagi semangat pelumba haram ini untuk terus aktif berlumba. Berdasarkan kenyataan yang diberikan oleh informan kepada pengkaji, pengkaji mendapati bahawa seramai enam orang daripada tujuh orang informan pengkaji terlibat dalam perlumbaan yang mempunyai pertaruhan. Selain itu, baru-baru ini negara dikejutkan dengan pertaruhan antara dua kelab motosikal haram yang mempertaruhkan wang pertaruhan mencecah RM163 ribu ringgit. Ini telah menaikkan semangat para pelumba untuk terus bertaruh. Menurut informan kajian, kebiasaannya jenis pertaruhan yang dijalankan di kawasan kajian adalah berbentuk wang tunai yang mana beliau sendiri pernah membuat pertaruhan sebanyak RM300 ringgit pada dua bulan yang lalu. Walau bagaimanapun, beliau tidak memenangi perlumbaan tersebut akibat daripada masalah jenteranya yang tidak berfungsi dengan baik. Sungguhpun kehilangan ratusan ringgit hanya pada satu malam tetapi semangat tidak pernah luntur untuk terus berlumba.

Berdasarkan pemerhatian pengkaji, nilai atau jenis pertaruhan ini akan diatur oleh seorang pengatur perlumbaan atau dikenali sebagai 'bokie' di kawasan tersebut. 'Bokie' ini yang akan mengatur jenis pertaruhan mengikut kategori motosikal yang ingin berlumba. Jika mengikut kategori motosikal ini kebiasaannya yang berlumba hanyalah dua atau tiga pelumba sahaja yang

mana nilainya lebih tinggi. Hal ini berbeza jika pengatur perlumbaan ini membuka perlumbaan secara terbuka (*open*) untuk semua jenis motosikal yang mana dikenali sebagai 'longgok' dalam kalangan mat rempit di kawasan tersebut. Kategori inilah sering mendapat penyertaan daripada golongan remaja termasuk informan kajian pengkaji. Kebiasaannya nilai pertaruhan untuk seorang pelumba tidak tinggi di antara RM50 hingga RM150 ringgit dan akan mendapat sambutan yang lebih meriah kerana nilai ini mampu untuk disertai oleh semua lapisan mat rempit.

Menurut informan F, beliau juga merupakan salah seorang pelumba yang sering bertaruh dalam perlumbaan. Beliau merupakan seorang pelumba atau digelar 'jokie' yang sering terlibat dalam lumba haram. Informan F ini adalah antara informan yang bergiat aktif dalam aktiviti haram ini. Antara pertaruhan yang pernah beliau sertai ialah seperti wang, motosikal, dan kedudukan. Beliau pernah kehilangan sebuah motosikal akibat daripada perlumbaan tersebut kerana jenteranya mengalami kerosakan teknikal sewaktu di penghujung perlumbaan. Itu adalah pengalaman yang memberikan kesan yang amat mendalam dalam dirinya. Walaupun begitu, beliau tetap terus berlumba untuk menebus kekalahannya. Hasilnya setelah sekian lama menunggu untuk mengulang kembali perlumbaan tersebut akhirnya beliau mendapat kembali jenteranya walaupun tidak lagi seperti dahulu keadaannya. Di sini pengkaji dapat katakan bahawa setiap pelumba ini mempunyai satu sikap yang tidak mudah menyerah walaupun berada pada landasan yang salah. Pengkaji dapat melihat di mana adanya kesungguhan dalam diri seseorang pelumba itu walaupun dalam perlumbaan haram dan jika digunakan pada jalan yang betul ianya suatu yang amat positif dalam diri seseorang itu. Antara jenis pertaruhan lain yang pengkaji dimaklumkan ialah di mana perlumbaan untuk mendapat pengiktirafan atau kedudukan di kawasan kajian tersebut. Berdasarkan maklumat yang informan berikan, pada bulan 12 yang lepas telah berlangsungnya perlumbaan yang melibatkan dua kumpulan besar di kawasan kajian. Perlumbaan tersebut telah dilangsungkan sebanyak tiga kali untuk mencari juara ataupun 'king' di kawasan tersebut. Perlumbaan itu telah dimenangi oleh kumpulan daripada Balik Pulau. Oleh itu, secara tidak langsung pasukan mereka ini menjadi terkenal kerana mempunyai jentera yang hebat dalam kalangan mat rempit di kawasan kajian. Keadaan ini menunjukkan bahawa kedudukan juga memainkan peranan dalam perlumbaan haram kerana apabila sesebuah pertandingan dijalankan dan perlumbaan tersebut disertai oleh kumpulan yang mempunyai kedudukan yang tersendiri, maka secara tidak langsung ianya akan digeruni oleh pelumba yang lain. Ini suatu kelebihan yang ada pada sesebuah kumpulan tersebut. Antara jenis pertaruhan lain yang pernah dijalankan di kawasan kajian ialah perempuan dan dadah. Walau bagaimanapun, kedua-dua jenis pertaruhan ini telah jarang sekali dilakukan pada masa sekarang kerana tidak lagi mendapat sambutan.

*'...jarang dah nak ada race dapat barang ka pompuan ka sekarang
niii...'*

Di sini pengkaji dapat katakan bahawa golongan mat rempit ini juga mengalami perubahan dari segi jenis pertaruhan yang mana remaja sekarang lebih gemar menjadikan wang, motosikal dan pengiktirafan sebagai perkara utama semasa menjalankan perlumbaan. Keadaan ini kerana ianya mudah untuk diaturkan dan mendapat sambutan yang baik dalam kalangan mat rempit terutamanya golongan remaja. Jenis pertaruhan yang dijalankan ini secara langsung telah menarik minat golongan remaja ini untuk melibatkan diri dalam gejala tidak berfaedah ini kerana mereka sanggup mengagadai nyawa di jalan raya demi sebuah kejuaran.

5. Kesimpulan dan Cadangan

Pengkaji dapat merumuskan bahawa terdapat pelbagai faktor yang menyebabkan golongan remaja ini terlibat secara langsung ataupun tidak langsung dalam kegiatan lumba motosikal haram di Bagan Ajam, Pulau Pinang. Faktor dalaman iaitu minat itu sendiri dilihat sebagai faktor yang kuat mempengaruhi remaja ini untuk terlibat dalam kegiatan tidak bermoral ini. Keadaan ini amat membimbangkan kerana walaupun pelbagai usaha telah dijalankan untuk membendung perkara ini daripada terus merebak tetapi ianya dilihat seperti tidak berhasil. Pelbagai tindakan telah diambil oleh pihak berkuasa terhadap pesalah ini tetapi aktiviti mereka ini terus berjalan seperti tiada penghujungnya. Pengkaji mencadangkan tindakan undang-undang yang lebih tegas dikenakan kepada mereka yang terlibat dalam lumba haram supaya aktiviti ini dapat dibendung sepenuhnya. Keadaan ini kerana walaupun pelbagai usaha dan operasi yang dijalankan oleh pihak berkuasa tetapi masalah ini tetap berlaku dalam masyarakat terutamanya melibatkan golongan remaja yang akan menjadi pewaris negara pada masa hadapan. Oleh itu, penguatkuasaan yang lebih kerap harus dilakukan oleh pihak berkuasa bagi memastikan aktiviti tidak berfaedah ini dapat dikurangkan malah dihapuskan supaya negara dapat melahirkan anak bangsa yang lebih bermoral pada masa akan datang. Selain itu, pencegahan awal di sekolah harus dilakukan dengan menerapkan nilai-nilai yang baik dalam diri remaja supaya mereka tidak mudah terpengaruh dengan gejala negatif. Tindakan seperti hukuman penjara kepada mereka yang terlibat dalam perlumbaan haram ini harus dilaksanakan supaya mereka tidak lagi berani untuk mengulanginya lagi. Akhir sekali, pihak kerajaan harus menyediakan atau membina litar lumba motosikal dengan lebih banyak supaya bakat yang ada dalam diri para remaja negara kita ini dapat digunakan pada jalan yang betul dan dapat mengharumkan nama negara pada masa akan datang.

Rujukan

- Emilda Mohd Hamid. (2014). *Remaja dan budaya lumba haram di Lembah Klang*. Penerbit Institut Penyelidikan Pembangunan Belia Malaysia.
- Muhamad Fuad Abdul Karim, Rokiah Ismail & Mohamad Fauzi Sukimi. (2009). Sub-budaya Mat Rempit dan Perubahan Sosiobudaya. *Malaysian Journal of Society and space* 5 (3): 26-43.
- Rozmi Ismail. (2008). Mat Rempit dan Gejala Perlumbaan Haram di Malaysia. *Journal Psikologi Malaysia* 22: 17-28.
- Syahremie Teja. (2016). *Kaedah Penyelidikan (Persampelan)*. Slaid. Slideshare.net
- Zalmizy Hussin. (2013). Faktor-faktor yang mempengaruhi 'mat rempit' terlibat dalam tingkah laku agresif di Pulau Pinang. *Conference, Global Conference on Business, Economics and Social Science Research*, Kuala Lumpur.